

Feriejobb för ungdom – sommaren 2022

Förord

Sveriges Kommuner och Regioner följer årligen upp kommunernas och regionernas arbete med feriejobb. Sommaren 2022 ökade det totala antalet feriejobb som anordnades av kommuner och regioner. Årets enkät, som skickats ut till alla kommuner och regioner, visar på ett fortsatt stort engagemang för att ordna feriejobb för unga. Enkäten besvarades av 92 procent av kommunerna och 76 procent av regionerna. Sveriges Kommuner och Regioner vill tacka alla kommuner och regioner som svarat på enkäten och bidragit till uppgifterna i denna rapport.

Innehåll

Sammanfattning	4
Ökat antal i kommuner i kommuner och regioner	5
Flest ungdomar i åldern 16-18 år	6
Prioriterade grupper	8
Andra arbetsgivare än kommunen	9
Feriejobb har en strategisk betydelse	11
Handledarutbildning	13
Uppföljning	14
Finansiering av feriejobb	16
Sommarjobsatsningen	17
Fria kommentarer från kommunerna.....	17

Sammanfattning

Landets kommuner och regioner erbjöd sommaren 2022 cirka 78 920 ungdomar en möjlighet att arbeta några veckor under sommaren, så kallade feriejobb. Totalt fick cirka 77 500 ungdomar ett feriejobb i en kommun och cirka 1 420 ungdomar i en region.

Antalet ungdomar i feriejobb har ökat i jämfört med föregående år. Sommaren 2021 hade cirka 72 200 ungdomar feriearbete inom kommuner och regioner.

Enkäten har besvarats av 92¹ procent av kommunerna och av 76² procent av regionerna.

Feriejobben finansieras i huvudsak av kommuner och regioner. Lönekostnaden för feriejobbande ungdomar inom kommunerna beräknas sommaren 2022 till cirka 620 miljoner kronor³. Till detta kommer kostnader för kommunanställd personal gällande administration och arbetsinsatser innan, under och efter ungdomarnas tid i feriejobb.

Verksamhetsåret 2022 fick Arbetsförmedlingen i uppdrag att fördela 100 miljoner kronor till kommuner för att stärka deras möjligheter att skapa jobb för ungdomar och sommarjobb i kommuner med områden med socioekonomiska utmaningar. 162 kommuner bedömdes uppfylla kriterierna och hade därmed möjlighet att söka det statliga bidraget.

SKR ser att kommuner använder feriejobb för att ge ungdomarna ett första arbete men även som del i det strategiska arbetet, att marknadsföra kommunen som arbetsgivare inför ungdomars framtida yrkesval och val av utbildning. Det är viktigt att kommunerna fortsätter se feriejobb som en strategisk viktig insats.

¹ Verksamhetsåret 2020 svarade 95 procent av kommunerna på enkäten och verksamhetsåret 2021 svarade 97 procent av kommunerna på enkäten

² Verksamhetsåret 2020 svarade 81 procent av regionerna på enkäten och verksamhetsåret 2021 svarade 95 procent av regionerna på enkäten.

³ Beräknat på en arbetstid av sex timmar per dag under en tre-veckorsperiod. Snittlön inklusive PO: 8 tkr per ungdom och arbetad period. Antal ungdomar: 77 500.

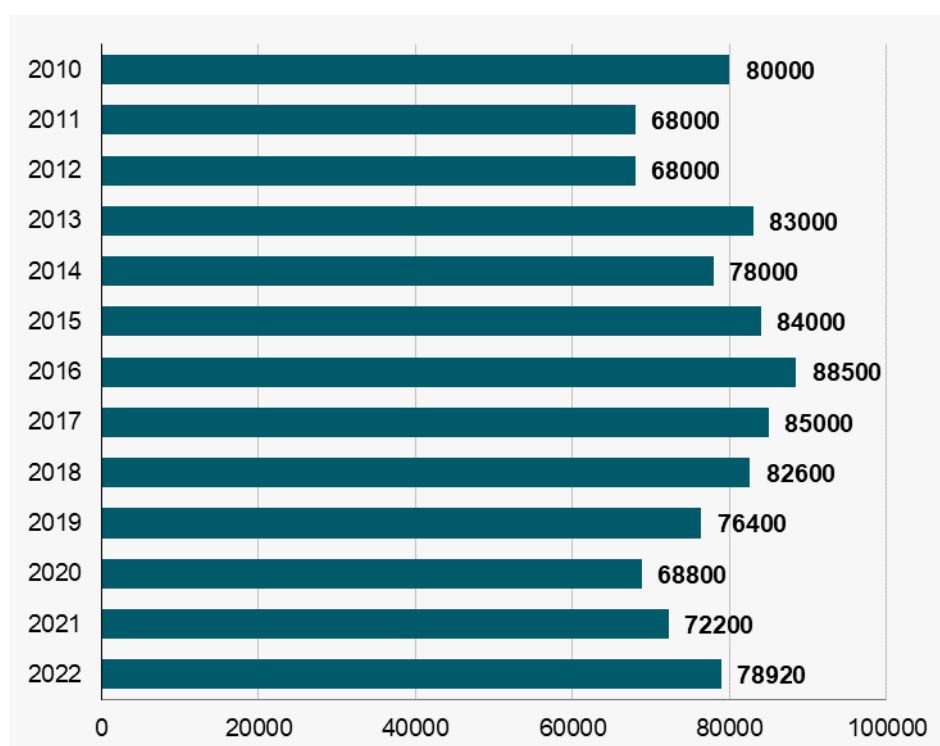
SKR ser gärna att regeringen fortsätter sin satsning gällande feriejobb, men vi ser gärna en långsiktighet där besked till kommunerna lämnas redan i budgetpropositionen..

Ökat antal i kommuner i kommuner och regioner

Totalt anordnades cirka 78 920 feriearbeten i kommuner och regioner. Jämfört med 2021 har det totala antalet feriejobb ökat med cirka 6 720 platser, där kommunerna redovisar cirka 6 500 fler unga anställda på ett feriejobb och regionerna en ökning med cirka 220 ungdomar.

Ökningen, främst inom kommunerna, har till stor del sin förklaring i att verksamheterna inom förskola samt vård och omsorg återgått till normalläge jämfört med tidigare år, då Covid-19 kraftigt begränsade antalet möjliga feriearbetsplatser. Detta samtidigt som man även i år använt sig av många av de platser som föregående år ersatte platser inom ovanstående områden.

Diagram 1 Totalt antal feriejobb i kommuner och regioner

Cirka 114 200 ungdomar sökte feriejobb inom de kommuner som svarat på enkäten. Totalt fick cirka 68 procent av alla som sökte feriejobb i kommuner en plats sommaren 2022⁴.

Inom regionerna erhöll cirka 15 procent av de som sökte feriejobb en plats⁵. Intresset för feriejobb inom regionernas verksamheter är stort. Cirka 9 800 ungdomar sökte feriejobb inom de regioner som svarat på enkäten. Region Västra Götaland redovisar cirka 3 940 ungdomar som sökt feriejobb inför sommaren och Region Stockholm redovisar cirka 2 400 ungdomar.

Enkäten visar att könsfördelningen är relativt jämn i kommuner och regioner, där 51 procent av feriejobbarna i kommunerna är kvinnor. För regionerna är 54 procent kvinnor.

Flest ungdomar i åldern 16-18 år

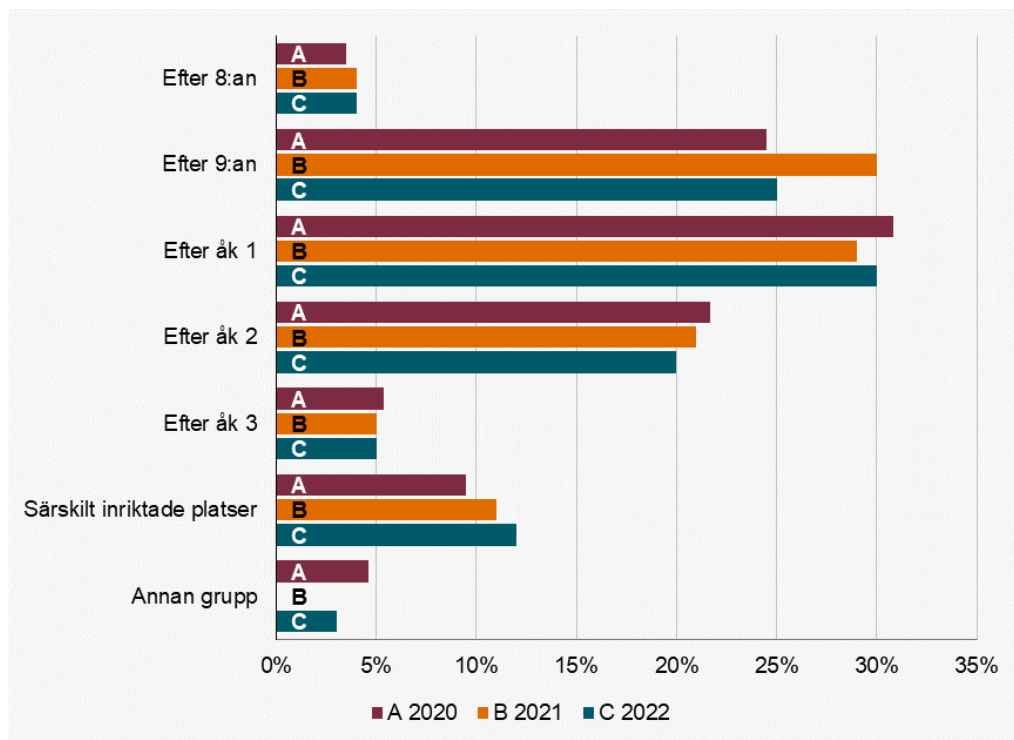
Bland kommuner är det vanligast att erbjuda feriejobb till ungdomar i åldern 16 – 18 år, dvs. de som avslutat årskurs nio i grundskolan eller har avslutat årskurs ett eller två på gymnasiet.

Minskningen av ungdomar som avslutat årskurs nio har delvis sin förklaring i att regeringen för verksamhetsåret 2021 hade en satsning gällande sommarjobb där en prioriterad grupp var ungdomar inom Kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

⁴ Sommaren 2022 fick 62 procent av alla ungdomar som sökte inom kommunerna ett feriejobb. Sommaren 2021 var andelen 55 procent.

⁵ Sommaren 2022 fick 15 procent av alla ungdomar som sökte inom regionerna ett feriejobb. Sommaren 2021 var andelen 11 procent.

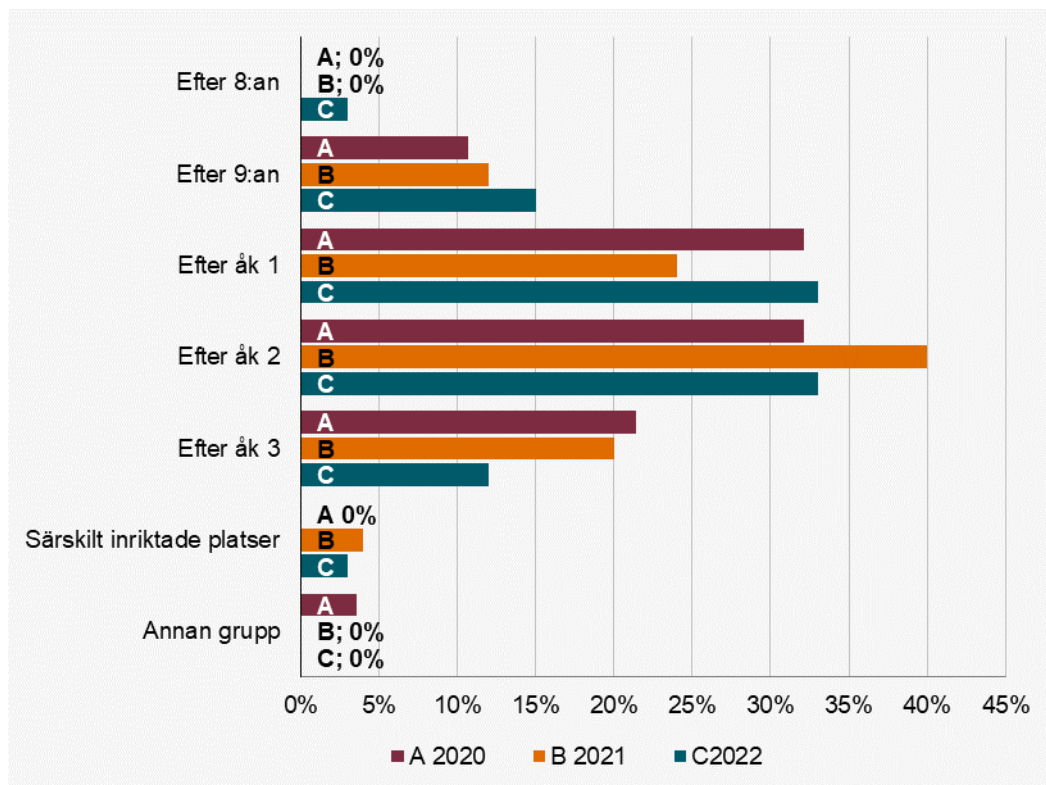
Diagram 2. Andel kommuner som anordnat feriejobb för följande årsgrupper. Kombination av svarsalternativ var möjligt att ange på denna fråga.⁶ N=252

Inom regionerna är gruppen som avslutat årskurs ett och två på gymnasiet den största gruppen som erhållit feriejobb

⁶ N=Antalet kommuner som besvarat frågan

Diagram 3. Andel regioner som anordnat feriejobb för följande årsgrupper. Kombination av svarsalternativ var möjligt att ange på denna fråga. ⁷N=13

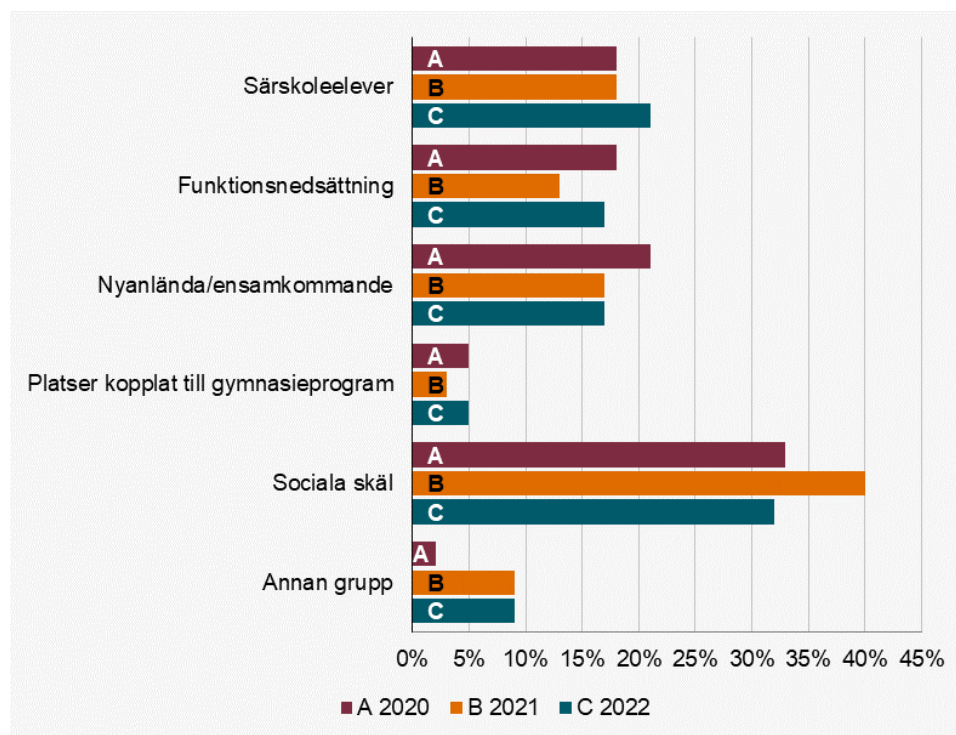
Prioriterade grupper

Resultatet gällande kommuner som har avsatt platser för gruppen särskoleelever och ungdomar med funktionsnedsättning har ökat något jämfört med föregående år.

Ungdomar med feriejobb utifrån sociala skäl är fortfarande hög, även om andelen minskat jämfört med föregående år. Verksamhetsåret 2021 fanns Regeringens satsning på Sommarjobb som riktade sig till ungdomar med ”socioekonomiskt utsatta hushåll/socioekonomiskt låg status”. Denna kategori var en målgrupp som skulle prioriteras för att kommunerna skulle få ta del av statsbidraget. En ökning av denna grupp skedde under verksamhetsåret 2021 utifrån regeringens satsning

⁷ N=Antalet regioner som besvarat frågan

Diagram 4. Prioriterade grupper i kommunerna. Kombination av svarsalternativ var möjligt att ange på denna fråga. ⁸N=86

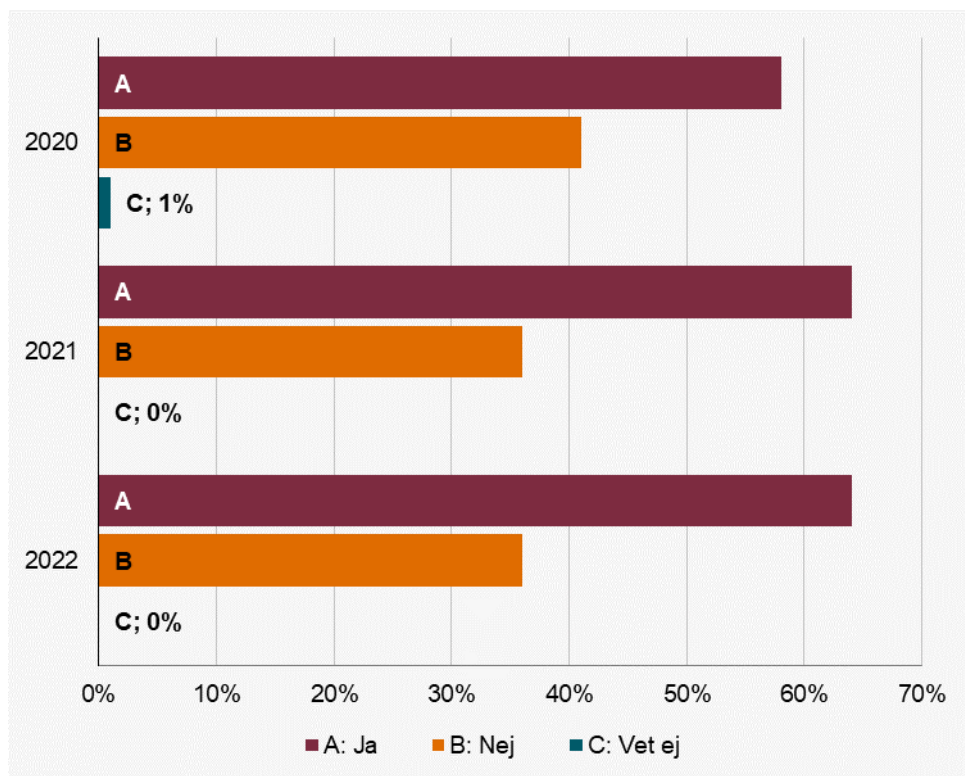
Andra arbetsgivare än kommunen

Många kommuner arbetar med andra lokala aktörer för att kunna erbjuda unga olika sorters feriearbeten. 247 av landets kommuner har svarat på denna fråga. 157 kommuner, vilket motsvarar cirka 64 procent av de kommuner som svarat på frågan, förmedlar platser utanför den egna verksamheten. Dock går det inte i enkätsvaren att utläsa fördelningen mellan platser inom privata näringslivet, ideella föreningar eller annan extern arbetsgivare. Vid muntlig kommunikation med ett antal kommuner framgår det att samverkan med ideella föreningar verkar vara mer vanligt förekommande än med annan extern arbetsgivare.

149 kommuner av de 157 som uppgett att de placerat ungdomar hos andra anordnare än kommunen har uppgett volymtal för placeringarna. Antalet uppgår till 18 470 ungdomar, vilket ligger ungefär på samma antal som för verksamhetsåret 2021.

⁸ N=Antalet kommuner som besvarat frågan.

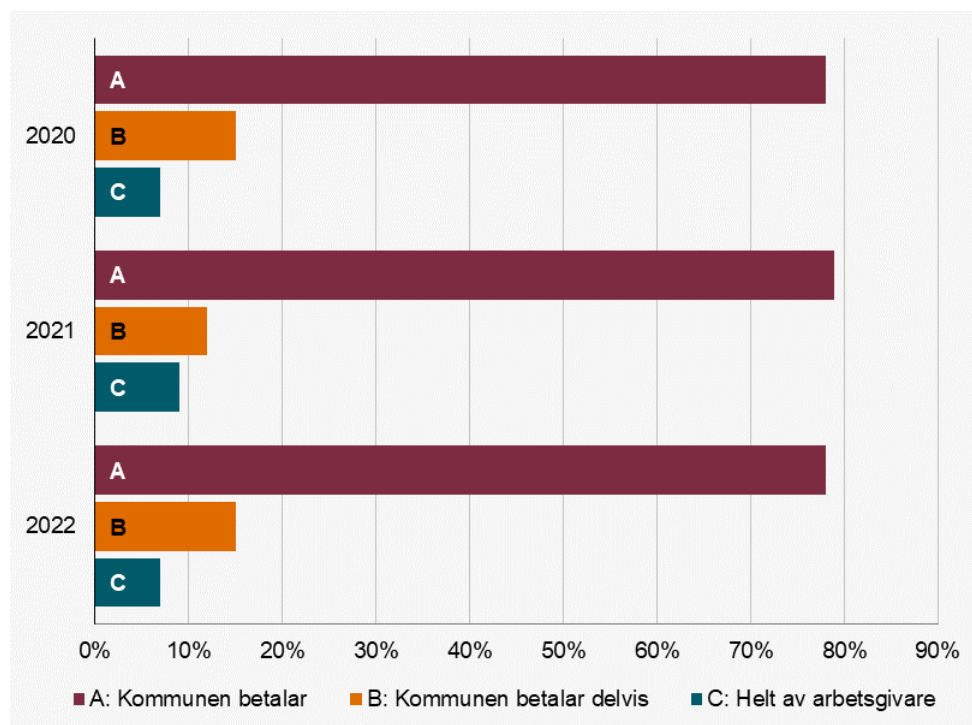
Diagram 5. Andel kommuner som svarat om de anordnat feriejobb utanför kommunal verksamhet. ⁹N=247

122 kommuner, vilket motsvarar cirka 78 procent av de kommuner som besvarat frågan om placering utanför egen kommunal verksamhet med svarsalternativ ja uppger att kommunen helt står för lönekostnaden. Andelen som uppger att lönekostnaden helt betalas av arbetsgivaren är sju procent, en minskning med två procent jämfört med år 2021.

⁹ N=Antalet kommuner som besvarat frågan

Diagram 6. Vem betalar lön för feriejobb förmedlade utanför kommunal verksamhet ¹⁰N=157

Feriejobb har en strategisk betydelse

I SKR:s enkät uppger cirka 72 procent av de svarande kommunerna och 100 procent av svarande regioner som anordnat feriejobb att de har en strategi gällande feriejobben. Cirka 15 procent av de kommuner som svarat har uppgett att man inte vet om feriearbeten har en uttalad strategisk betydelse.

Regionerna anger att feriearbeten är en del av regionernas långsiktiga satsningar för att attrahera till utbildningar och yrken inom hälso- och sjukvård samt att se regionerna som framtida attraktiva och hållbara arbetsgivare.

Kommunerna anger att syftet är att marknadsföra kommunen som arbetsgivare och presentera de yrken som finns idag inom de kommunala verksamheterna inför ungdomars framtida yrkesval och val av utbildning.

¹⁰ N=Antalet kommuner som besvarat frågan

Frågan gav möjlighet att ge en kort beskrivning av strategin. Nedan följer ett urval av det som angavs.

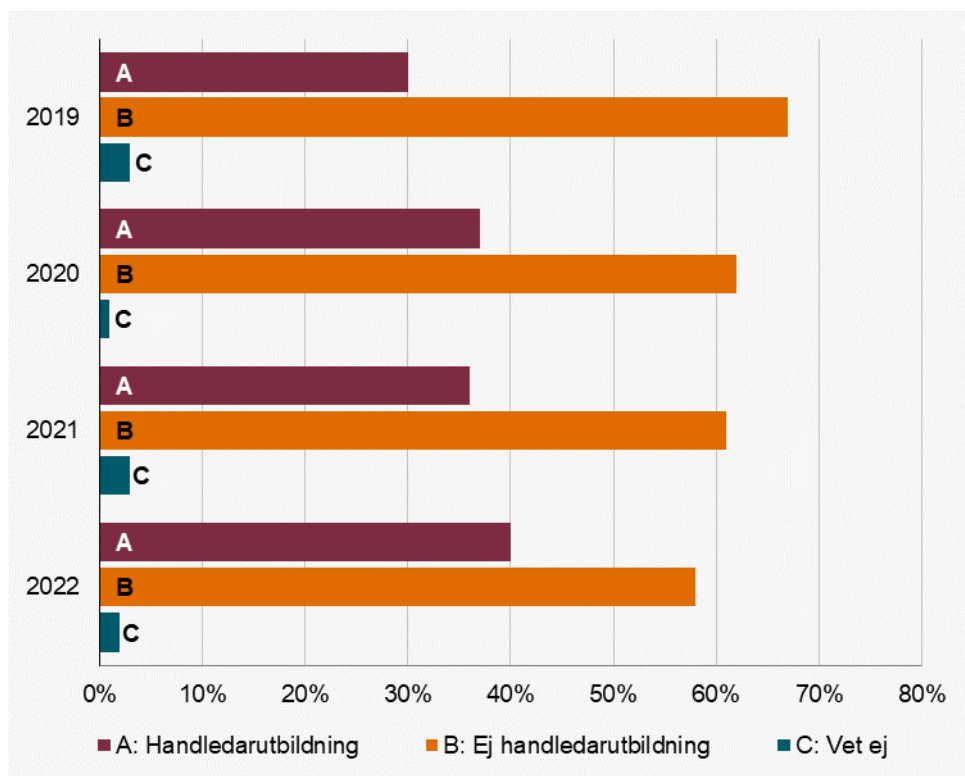
- Feriejoppen ger en inblick i arbetet som utförs inom kommunen och man hoppas på så sätt kunna locka unga att välja utbildning och framtida arbeten inom den kommunala verksamheten.
- Syftet med feriepraktiken är att tidigt ge ungdomarna en första möjlighet att komma i kontakt med arbetslivet och få en erfarenhet av vad det innebär att arbeta. Feriepraktiken ger även ungdomarna en möjlighet att upptäcka yrken som de inte känner till, yrken som de skulle vilja jobba inom eller inte jobba med i framtiden.
- Genom att ungdomarna får en, ofta första, inblick i och erfarenhet från kommunens olika verksamheter hoppas vi uppmuntra ungdomarna till vidare studier eller annan kompetenshöjande insats för att förhoppningsvis kunna få ungdomarna som kommande kollegor både inom kommunal verksamhet och det lokala näringslivet.
- Målet är att få ungdomarna att få upp ögonen och få känna på vad som finns att arbeta med inom de kommunala verksamheterna. Och samtidigt bli taggade att studera vidare/fortsätta studera vidare, bygga upp ett kontaktnätverk och få in foten på arbetsplatser. Och självklart skaffa framtida referenser.
- Sommarjobben är ett sätt att marknadsföra regionen som en attraktiv och hållbar arbetsgivare. Där vi hoppas kunna inspirera och motivera sommarjobbarna till framtida utbildning inom hälso- och sjukvården samt regionen som framtida arbetsgivare.
- Målet är och erbjuda 100 ungdomar sommarjobb inom regionen och få inblick i regionens 120 olika yrkeskategorier.
- Vi vill visa på hur många olika yrkesgrupper det finns inom vår region och väcka intresse för olika professioner. Medvetandegöra ungdomar om vilka möjligheter som finns och ge dem underlag inför deras fortsatta studier.

Handledarutbildning

En viktig del i mottagandet av feriejobbare är att ge bra handledning, under tiden i feriejobb. Vår bild är att alla kommuner har handledning på arbetsplatsen. Många berörda fackliga organisationer ser detta som en förutsättning för godkännande av arbetsuppgifter och arbetsplatser.

På frågan om kommunen anordnar särskild handledarutbildning med inriktning att ta emot ungdomar på feriejobb svarar cirka 40 procent av de kommuner som svarat på frågan att man anordnar handledarutbildning inför feriejobb, vilket är en ökning jämfört med föregående år med fyra procent. Cirka 58 procent svarar nej på frågan och två procent svarar att de inte vet om handledarutbildning genomförts.

Diagram 7. Handledarutbildning inför feriejobb – kommuner ¹¹N=247

¹¹ N=Antalet kommuner som besvarat frågan

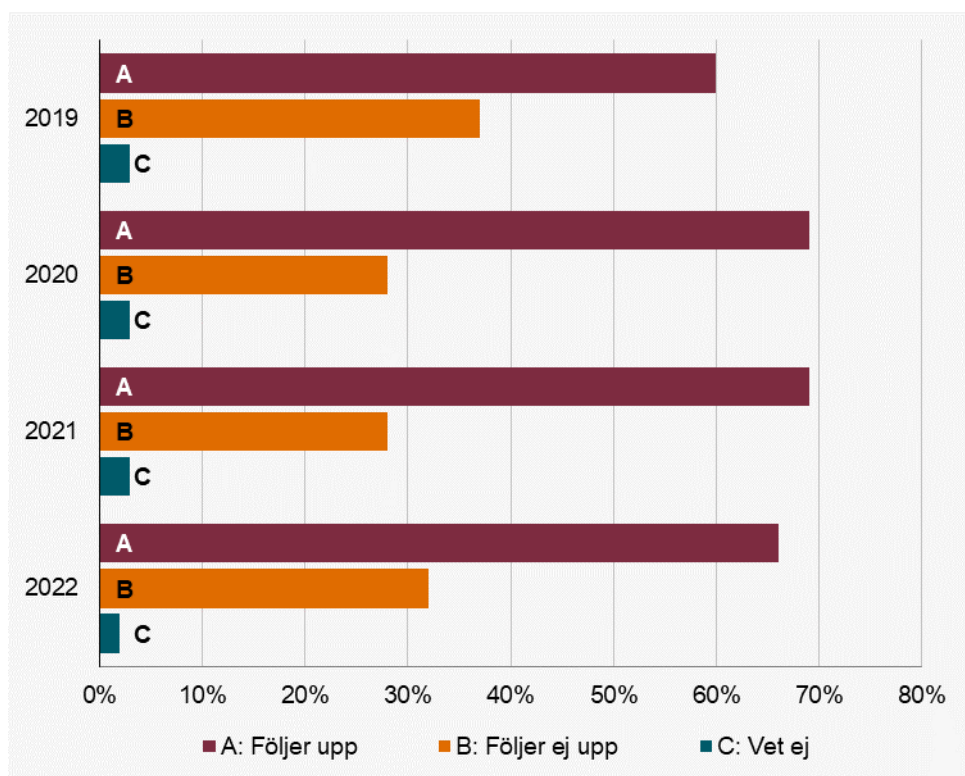
13 regioner har besvarat frågan om handledarutbildning. Av dessa har cirka 38% svarat att de anordnar någon form av handledarutbildning och cirka 58% att de inte genomför utbildning av handledare innan feriejobb.

Uppföljning

En viktig del i kvalitetsarbetet är uppföljning av tid i feriejobb. 63 procent av de kommuner som svarat på frågan anger att de genomför uppföljning, vilket är en minskning med sex procent jämfört med föregående år.

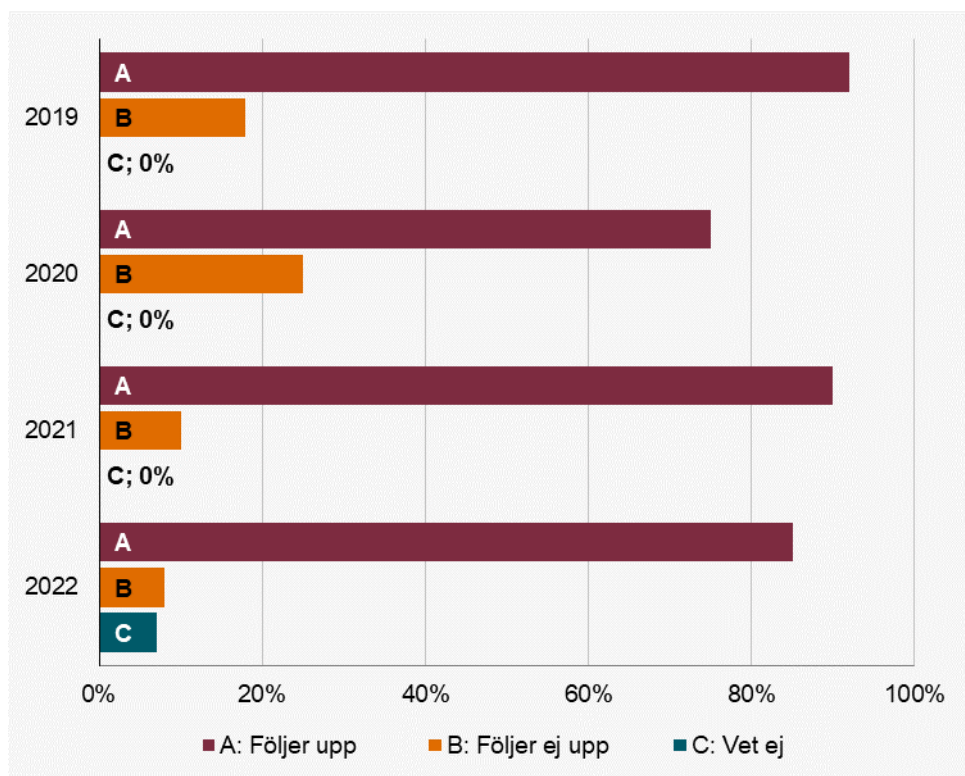
85 procent, vilket motsvarar 11 regioner av de som svarat anger att man följer upp tiden i feriejobb, vilket är en minskning med 5 procent jämfört med föregående år.

Diagram 8. Uppföljning kommuner ¹²N=247

¹² N=Antalet kommuner som besvarat frågan

Diagram 9. Uppföljning regioner ¹³N=13

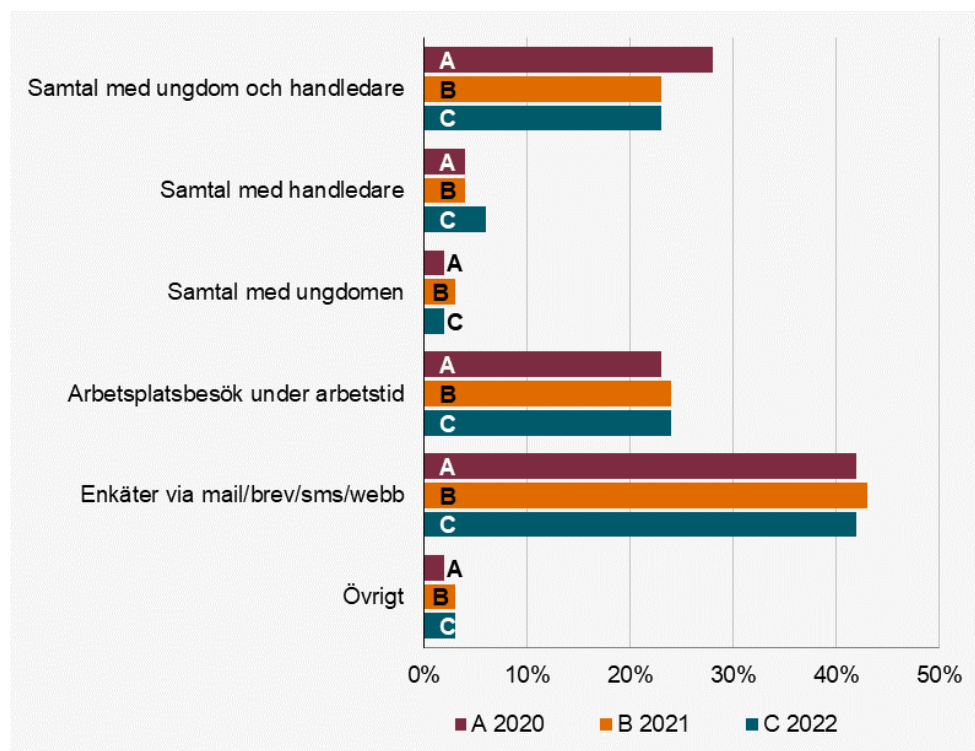

Frågan om vilken typ av uppföljning som utfördes kunde ha flera olika svarsalternativ. Den vanligaste formen för kommuner var enkät till ungdomarna. 42 procent av uppföljningarna i kommunerna skedde på det sättet.

Näst vanligast var samtal tillsammans med ungdomar och handledare samt arbetsplatsbesök under arbetstiden, vilket i bägge fallen skedde i 23 och 24 procent av uppföljningarna.

¹³ N=Antalet regioner som besvarat frågan

Diagram 10. Typ av uppföljning kommuner ¹⁴N=247

För regionerna var den vanligaste formen av uppföljning enkät till ungdomarna, vilket skedde i 100% procent av uppföljningarna.

Finansiering av feriejobb

Feriejobben finansieras i huvudsak av kommuner och regioner. Lönekostnaden för feriejobbande ungdomar inom kommunerna beräknas sommaren 2022 till cirka 620 miljoner kronor¹⁵. Till detta kommer kostnader för kommunanställd personal gällande administration och arbetsinsatser innan, under och efter ungdomarnas tid i feriejobb.

¹⁴ N=Antalet kommuner som besvarat frågan

¹⁵ Beräknat på en arbetstid av sex timmar per dag under en tre-veckorsperiod. Snittlön inklusive PO: 8 tkr per ungdom och arbetad period. Antal ungdomar: 77 500.

Sommarjobsatsningen

Inför verksamhetsåret 2022 fick Arbetsförmedlingen i uppdrag att fördela 100 miljoner kronor till kommuner med områden med socioekonomiska utmaningar med syfte att stärka kommunernas möjligheter att skapa jobb och sommarjobb för ungdomar. 162 kommuner hade möjlighet att söka medel från Arbetsförmedlingen. Enligt uppgift från Arbetsförmedlingen har 151 kommuner tecknat avtal att få ta del av satsningen.

Satsningen innehöll två delar, dels ”Sommarjobb för ungdomar” och dels ”Jobb för ungdomar”. Målgruppen för Sommarjobb för ungdomar var de ungdomar, oberoende av ålder och födelseår, som avslutat årskurs nio, ungdomar i gymnasieutbildning samt ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Målgruppen för Jobb för ungdomar var de ungdomar, oberoende av ålder och födelseår, som under året innan har avslutat, eller under innevarande år kommer att avsluta, sin gymnasieutbildning samt ungdomar som är föremål för insatser inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret.

247 kommuner har svarat på frågan om de tagit del av regeringens satsning. Enkäten skiljer inte i sina frågor på de olika målgrupperna. Av de kommuner som svarat så uppger 113 kommuner att man tagit del av satsningen. 93 kommuner har i enkäten uppgett antal ungdomar som tagit del av satsningen, vilket uppgår till 4 306 ungdomar. Av dessa är 84 procent ”Sommarjobb för ungdomar” och 16 procent ”Jobb för ungdomar”.

Då denna rapport skrivs så har Arbetsförmedlingen ännu inte presenterat någon volymsiffra på antal ungdomar som tog del av satsningen.

Fria kommentarer från kommunerna

70 kommuner har lämnat kommentarer, främst rörande regeringens ungdoms-satsningar. I de fria kommentarerna framgår att kommunerna ser mycket positivt på denna typ av satsningar, men att de måste beslutas tidigare på regeringsnivå. Kommunernas administration av feriejobb, rekvisering av platser med handledare och fackliga förhandlingar påbörjas i januari/februari och är oftast klart i mars/april. Sena beslut från regeringen medför stora svårigheter för kommunerna att åter starta om processen med anskaffning av platser.

Nedan följer ett urval av kommentarer från kommunerna:

- Utvärderingen från våra sommarjobbare visade att många tycket att feriejobbet gav en bra erfarenhet efter att ha arbeta i kommunen.
- Det var ovanligt få sökande detta år. Frågan som vi ställer oss, var är de andra? En minskning med dubbelt antal sökande från fjolåret. Har de sökt själva en sysselsättning? Privat sektor?
- Viktigt! Vi har många utlandsfödda ungdomar som får sin första kontakt med arbetslivet på detta sätt.
- När det ges extra pengar så skall det fördelas så att alla 290 kommuner har rätt att söka och ta del av pengarna.
- Önskar att statsbidragen skulle komma i ett mycket tidigare skede, inte som nu väldigt nära inpå första ungdomarna som ska ut på praktik. Att alla ungdomar som önskar feriepraktik ska ges möjlighet att feriepraktisera.
- Som vanligt önskar man att staten kunde gå ut med besked om det kommer extrasatsningar eller inte tidigare på året
- Viktigt för ungdomarna med en meningsfull sysselsättning samt att vi hade arbetsplatser i de utsatta områdena i Eskilstuna.
- Arbetsförmedlingens satsningar kommer ofta för sent för att ge bra effekt
- En bra satsning som ger ungdomar en meningsfull sysselsättning under sommaren
- Önskemål om att beskedet om ev. nationella medel kommer tidigare under våren för att hinna administrera platser, få ut information mm på ett så bra sätt som möjligt. Indelningen gällande socioekonomiskt utsatta områden upplevs svår, det är stora geografiska områden som är mångfacetterade. Vi upplever att bostadsområden som vi inte skulle bedöma som socioekonomiskt utsatta kommer med.
- Sommarjobben är en fantastisk möjlighet, främst för de elever som av olika skäl varken klarar att söka eller få ett reguljärt jobb. Att se en särskoleelevs lycka över att få jobba säger mer än tusen ord.
- Feriearbete är en framgångsfaktor för att förhindra utanförskap, att skapa en arbetslinje.
- Viktig insats, bra första kontakt med arbetslivet för ungdomarna, bra att ge ungdomarna inblick i och förståelse för kommunal verksamhet.

- Otroligt mycket redovisning för en jätteliten summa pengar, kommer inte ansöka om pengarna nästa år. Använd ett generellt bidrag istället och lite på kommunerna.
- Svårt att nå ungdomar som tillhörde målgruppen för ungdomsjobb. Arbetsförmedlingen hade väldigt få namn, och intresset var svagt från ungdomarna . Däremot var satsningen på sommarjobb för utökad målgrupp lyckad.
- När det ges extra pengar så skall det fördelas så att alla 290 kommuner har rätt att söka och ta del av pengarna.

Feriejobb för ungdom – sommaren 2022

Sammanställning av enkätsvar från kommuner och regioner.

Sommaren 2022 erbjöd kommuner och regioner cirka 78 920 ungdomar en möjlighet att arbeta några veckor under sommaren. Totalt fick cirka 77 500 ungdomar ett feriejobb i en kommun och cirka 1 420 ungdomar feriejobb i en region. Jämfört med 2021 har totala antalet feriejobb ökat med cirka 6 720 platser. Kommunerna har haft cirka 6 500 fler ungdomar anställda jämfört med föregående sommar. Regionerna uppvisar en sökning av antalet ungdomar med cirka 220 platser.

Årets enkät som gått ut till samtliga kommuner och regioner visar sammanfattningsvis ett fortsatt engagemang i arbetet att ordna feriejobb för ungdomar.

Enkäten har besvarats av 92 procent av landets kommuner och 76 procent av landets regioner.

Upplysningar om innehållet
Per Överberg, per.overberg@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2023
ISBN: 978-91-8047-108-4
Text: Per Överberg